

Křížový pramen – historické centrum Mariánských Lázní – okolo něj postupně vznikalo město.

ale stavba se po určité době zastavila a nakonec byla rozebrána.

A tak se Nehr počátkem 19. století odhodlal k tomu, že si v bažinaté, těžko přístupné roklí přímo u Křížového pramene během dvou let postavil první mariánskolázeňský zděný dům se čtrnácti pokoji a dvěma kuchyněmi. A ubytoval v něm i pacienty. Nehrův dům, pojmenovaný Zlatá koule, se tak vlastně stal prvním lázeňským sanatoriem Mariánských Lázní.

Ale město, nebo lépe řečeno osada, vzniklo až o pár let později. V roce 1805 nařízení opata tepelského kláštera vznikla osada nejspíš pod názvem Mariánské Lázně, jméno dostala ves podle Mariína pramene. První lázeňská sezóna začala v roce 1808, bylo zde až osmdesát hostů. Dnes navštíví Mariánské Lázně ročně statisíce lidí.

Tenkrát ovšem Mariánské Lázně byly natolik neznámé, že se za jméno osady přidávalo u Úšovic – v té době byla tato obec mnohem známější, vždyť i tamní prameny se označovaly jako úšovické. Ovšem netrvalo tak dlouho a název Mariánské Lázně „porazil“ okolní jména. Dokonce i o klášteře Teplá, kdysi majiteli mariánskolázeňských pozemků, se dnes často říká „u Mariánských Lázní“.

Za skutečného zakladatele Mariánských Lázní je ovšem

považován Karel Kašpar Reitenberger, jehož socha stojí hned vedle zpívající fontány. Právě díky němu se v roce 1812 stávají Mariánské Lázně samostatnou obcí.

Místo bažin parky

Ale tak jednoduché to samozřejmě nebylo. Mariánské Lázně měly ještě daleko k příjemnému lázeňskému městu. Bylo potřeba dalšího zapáleného člověka, který dal městu současný ráz. Ten člověk se jmenoval Václav Skalník.

Původním povoláním byl zahradní architekt. Poprvé dorazil do Mariánských Lázní v roce 1817 a okamžitě se vrhnul na úpravy okolí léčivých pramenů. Jeho plán byl velkorysý. Z bažin se stávaly parky a sady, v neprospěchu lesnatých kopců vznikaly vyhlídkové altány s krásnými pohledy na město. V Mariánských Lázních nechal vysazovat domácí i cizokrajné dřeviny, stále něco zkrášloval.

Byla to doba, kdy se stávalo jako o život. V roce 1818 vzniká nad Křížovým pramenem v místech, kde Jan Josef Nehr postavil první sanatorium, budova na dvaasedmdesát sloupů, s kopulí a zlatým křížem. Stojí tam dodnes.

Ve 20. letech 19. století patří Mariánské Lázně k nejmodernějším lázním na světě. Je to až neuvěřitelné, co se tu podařilo vybudovat za relativně krátkou dobu.

Mezi Křížovým a Karolíným pramenem vzniká více než dvě stě metrů dlouhá promenáda. Do města poprvé přijíždí Goethe a další významné osobnosti té doby. Staví se silnice na Karlovy Vary a do Chebu. Dvorní kočáry, které jezdily z Prahy do Chebu, mají příkaz jezdit přes Mariánské Lázně.

Celé 19. století je ve znamení neuvěřitelného rozmachu Mariánských Lázní, staví se nové domy, hotely, sanatoria. Roku 1890 Mariánské Lázně jako první v Rakousku-Uhersku zavedly elektrické osvětlení ulic. Do začátku první světové války lázeňské jádro města získalo v podstatě dnešní podobu a od té doby mnoho nových domů a sanatorií v této oblasti nevzniklo.

Kolem Křížového pramene

Centrálním bodem Mariánských Lázní je Křížový pramen. Právě kolem něj vznikaly první domy a pak se výstavba rozšiřovala do okolí. V Křížovém prameni můžete samozřejmě ochutnat minerální vodu, která →

Návštěva kláštera v Teplé

Tip na výlet

Takřka za povinnost je pokládána návštěva kláštera v Teplé, který stál u zrodu Mariánských Lázní. Klášter od nich leží jen 14 kilometrů. Pojedete-li na Karlovy Vary, dovedou vás k němu ukazatele, první odbočka je kousek za Mariánskými Lázněmi. Nechybělo mnoho a tepelský klášter nemusel existovat. Za více než 800 let existence byl dvanáctkrát zcela vypleněn, šestkrát vyhořel do základů, dvakrát tady řádil mor a šestkrát měl být zrušen. Největšímu nebezpečí musel odolávat v roce 1950, když dovnitř vpadla milice a bezpečnost a všichni řeholníci byli uvězněni. Z kláštera se potom na delší dobu stala kasárna. Ve zdevastovaném stavu se premonstrátům vrátil v roce 1991 a od té doby se zvelebují. Unikátní je zejména kostel Zvěstování Panny Marie z přelomu 12. a 13. století a klášterní knihovna, která obsahuje na sto tisíc svazků včetně 660 rukopisných kodexů. V klášteře je rovněž ubytovna a restaurace s pivnicí.

Snímky: Petra Šustová

Hlavní kolonáda uvnitř